

**DIREKTIVA 2010/31/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 19. svibnja 2010.
o energetskoj učinkovitosti zgrada**

Uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2010/02/MC-EnC od 24. rujna 2010. kojom se mijenja Odluka 2009/05/MC-EnC od 18. prosinca 2009. o provedbi određenih direktiva o energetskoj učinkovitosti, te Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC od 30. studenog 2021. kojom se mijenja članak 20. i Aneks I. Ugovora o uspostavi Energetske zajednice i uključuju Direktiva (EU) 2018/2001, Direktiva (EU) 2018/2002, Uredba (EU) 2018/1999 (o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni [...] direktiva [...] 2010/31/EU [...]), Delegirana uredba (EU) 2020/1044 i Provedbena uredba 2020/1208 u pravni okvir Energetske zajednice.¹

**Članak 1.
Predmet**

1. Ova Direktiva promiče poboljšavanje energetske učinkovitosti zgrada u **Energetskoj zajednici**, uzimajući u obzir vanjske klimatske i lokalne uvjete te zahtjeve unutarnje klime i troškovnu učinkovitost.
2. Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi u pogledu:
 - (a) zajedničkog općeg okvira metodologije za izračunavanje integrirane energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih cjelina;
 - (b) primjene minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za nove zgrade i nove građevinske cjeline;
 - (c) primjene minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za:
 - i. postojeće zgrade, građevinske cjeline i građevinske elemente koji se podvrgavaju značajnoj obnovi;
 - ii. građevinske elemente koji čine dio ovojnica zgrade i koji imaju značajan utjecaj na energetsku učinkovitost ovojnica zgrade ako se naknadno ugrađuju ili zamjenjuju; i
 - iii. tehničke sustave zgrade bez obzira na to kad su postavljeni, zamijenjeni ili dograđeni;
 - (d) nacionalnih planova za povećanje broja zgrada približno nulte energije;
 - (e) energetskog certificiranja zgrada ili građevinskih cjelina;
 - (f) redovitih pregleda sustava grijanja i klimatizacije u zgradama; i
 - (g) neovisnih sustava kontrole energetskih certifikata i izvješća o pregledu.
3. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi su minimalni zahtjevi i ne priječe **Ugovorne strane** da zadrže ili uvedu strože mjere. Te su mjere u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije. O tim se mjerama obavješćuje **Tajništvo**.

**Članak 2.
Definicije**

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

¹ Prilagodbe donesene Odlukom Ministarskog vijeća 2018/03/MC-EnC istaknute su plavom bojom.

- (1) "zgrada" znači građevina s krovom i zidovima u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;
- (2) "zgrada približno nulte energije" znači zgrada koja ima vrlo visoku energetsku učinkovitost utvrđenu u skladu s Prilogom I. Ta približno nulta odnosno vrlo niska količina energije trebala bi se u vrlo značajnoj mjeri pokrivati energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u krugu zgrade ili u blizini zgrade;
- (3) "tehnički sustav zgrade" znači tehnička oprema za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu zgrade ili građevinske cjeline ili kombinaciju navedenog;
- (4) "energetska učinkovitost zgrade" znači izračunana ili izmjerena količina energije koja je potrebna da se zadovolje energetske potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade, što uključuje, među ostalim, energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu;
- (5) "primarna energija" znači energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta nijednom postupku pretvorbe;
- (6) "energija iz obnovljivih izvora" znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. energija vjetra, sunčeva energija, aerotermalna, geotermalna, hidrotermalna energija i energija oceana, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i bioplínovi;
- (7) "ovojnica zgrade" znači ugrađeni elementi zgrade koji odvajaju unutrašnjost zgrade od vanjskog okoliša;
- (8) "građevinska cjelina" znači dio zgrade, kat ili stan unutar zgrade koji je predviđen ili preuređen za zasebno korištenje;
- (9) "građevinski element" znači tehnički sustav zgrade ili element ovojnice zgrade;
- (10) "značajna obnova" znači obnova zgrade gdje:
 - (a) ukupni trošak obnove ovojnica zgrade ili tehničkog sustava zgrade prelazi 25% vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednosti zemljišta na kojemu se zgrada nalazi; ili
 - (b) se obnovi podvrgava više od 25% površine ovojnica zgrade.

Ugovorne strane mogu odabrati primjenu opcije (a) ili (b);

- (11) "europska norma" znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;
- (12) "energetski certifikat" znači certifikat koji priznaje **Ugovorna strana** odnosno pravna osoba koju je odredila **Ugovorna strana** i iz kojega je vidljiva energetska učinkovitost zgrade ili građevinske cjeline, izračunana u skladu s metodologijom usvojenom u skladu s člankom 3.;
- (13) "kogeneracija" znači istodobna proizvodnja toplinske i električne i/ili mehaničke energije u istom postupku;
- (14) "troškovno optimalna razina" znači razina energetske učinkovitosti koja rezultira najmanjim troškom tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja, pri čemu:
 - (a) najmanji trošak određuje se uzimajući u obzir troškove ulaganja povezana s energijom, troškove održavanja i operativne troškove (uključujući troškove i uštede energije, kategoriju dotične zgrade, zaradu od proizvedene energije), gdje je primjenjivo, kao i troškove zbrinjavanja, gdje je primjenjivo; i

- (b) procijenjeni gospodarski vijek trajanja određuje svaka Ugovorna strana. On se odnosi na preostali procijenjeni gospodarski vijek trajanja zgrade, ako se zahtjevi energetske učinkovitosti određuju u odnosu na zgradu u cjelini, odnosno na procijenjeni gospodarski vijek trajanja građevinskog elementa, ako se zahtjevi energetske učinkovitosti određuju u odnosu na građevinske elemente.

Troškovno optimalna razina nalazi se unutar područja razina energetske učinkovitosti za koje je analiza troškova i koristi tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja pozitivna;

- (15) "sustav klimatizacije" znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni oblik obrade zraka u prostoriji pomoću koje se nadzire temperatura odnosno pomoću koje se temperatura može sniziti;
- (16) "kotao" znači kombinirana jedinica koja se sastoji od tijela kotla i plamenika i koja je namijenjena prijenosu topline koja se oslobađa izgaranjem u tekućine;
- (17) "nazivna snaga" znači maksimalna toplinska snaga, izražena u kW, koju navodi i jamči proizvođač tijekom neprekidnog pogona uz istovremeni korisni učinak koji je naznačio;
- (18) "toplinska crpka" znači uređaj, naprava ili postrojenje koje prenosi toplinu iz prirodnog okruženja kao što su zrak, voda ili tlo, u zgrade ili industrijske aplikacije obrtanjem prirodnog tijeka topline tako da ona teče od niže temperaturne razine prema višoj. Kod reverzibilnih toplinskih crpki toplina se može prenosi iz zgrade u prirodno okruženje;
- (19) "daljinsko grijanje" odnosno "daljinsko hlađenje" znači distribuiranje toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa.

Članak 2.a² **Dugoročna strategija obnove**

1. Svaka Ugovorna strana utvrđuje dugoročnu strategiju obnove za podupiranje obnove nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, javnih i privatnih, u energetski visoko- učinkovit i dekarbonizan fond zgrada do 2050., olakšavajući troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije. Svaka dugoročna strategija obnove obuhvaća:

- (a) pregled nacionalnog fonda zgrada koji se, prema potrebi, temelji na statističkom uzorkovanju i očekivanom udjelu obnovljenih zgrada u 2020.;
- (b) utvrđivanje troškovno učinkovitih pristupa obnovi ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni, uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, relevantne pokretačke točke u životnom ciklusu zgrade;
- (c) politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih dubinskih obnova zgrada, uključujući postupne dubinske obnove, i za podupiranje ciljanih troškovno učinkovitih mera i obnove, primjerice uvođenjem neobveznog sustava putovnica za obnovu zgrada;
- (d) pregled politika i mera koje su usmjerene na segmente nacionalnog fonda zgrada s najgorim svojstvima, dileme suprotstavljenih interesa najmodavca i najmoprimca i nedostatke tržišta te opis relevantnih nacionalnih mera kojima se doprinosi ublažavanju energetskog siromaštva;

² Sadržaj ovog članka odgovara članku 53. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.

- (e) politike i mjere usmjerene na sve zgrade javnog sektora;
- (f) pregled nacionalnih inicijativa za promicanje pametnih tehnologija i dobro povezanih zgrada i zajednica kao i vještina i obrazovanja u građevinskom sektoru i sektoru energetske učinkovitosti; i
- (g) na dokazima utemeljenu procjenu očekivanih ušteda energije i širih koristi, kao što su one povezane sa zdravljem, sigurnošću i kvalitetom zraka.

2. Svaka Ugovorna strana u okviru svoje dugoročne strategije obnove utvrđuje plan s mjerama i mjerljivim pokazateljima napretka utvrđenima na domaćoj razini s obzirom na dugoročni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u Uniji za 80-95% do 2050. u usporedbi s 1990., kako bi se osigurao energetski visokoučinkovit i dekarboniziran nacionalni fond zgrada i kako bi se olakšalo troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije. Plan sadržava okvirne relevantne ključne točke za 2030., 2040. i 2050. te se u njemu navodi kako će se njima doprinijeti postizanju ciljeva Energetske zajednice u pogledu energetske učinkovitosti u skladu s Direktivom 2012/27/EU, kako je prilagođena i usvojena odlukama Ministarskog vijeća 2015/08/MC-EnC i 2021/14/MC-EnC.

3. S ciljem potpore mobilizaciji ulaganja u obnovu koja je potrebna za postizanje ciljeva iz stavka 1. Ugovorne strane olakšavaju pristup odgovarajućim mehanizmima za:

- (a) agregiranje projekata, među ostalim putem platformi ili skupina za ulaganja i konzorcija malih i srednjih poduzeća, kako bi se investitorima omogućio pristup i osigurala rješenja u paketu za potencijalne klijente;
- (b) smanjenje percipiranog rizika zahvata u području energetske učinkovitosti za investitore i privatni sektor;
- (c) upotrebu javnih sredstava za povećanje potencijala dodatnog ulaganja privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta;
- (d) usmjeravanje ulaganja u energetski učinkovit fond zgrada javnog sektora, u skladu sa smjernicama Eurostata; i
- (e) pristupačne i transparentne savjetodavne alate, poput jedinstvenih kontaktnih točaka (*one-stop-shops*) za potrošače i savjetodavnih službi u području energije, o relevantnim energetskim obnovama i finansijskim instrumentima.

4. Tajništvo Energetske zajednice prikuplja i prosljeđuje, barem javnim tijelima, najbolje prakse u pogledu uspješnih javnih i privatnih programa financiranja energetskih obnova te informacije o programima agregiranja malih projekata energetske obnove. Tajništvo Energetske zajednice utvrđuje i prosljeđuje najbolje prakse u pogledu finansijskih poticaja za obnovu iz perspektive potrošača, uzimajući u obzir razlike među Ugovornim stranama u pogledu troškovne učinkovitosti.

5. S ciljem potpore izradi svoje dugoročne strategije obnove svaka Ugovorna strana provodi javno savjetovanje o svojoj dugoročnoj strategiji obnove prije nego što će je podnijeti Tajništvu Energetske zajednice. Svaka Ugovorna strana svojoj dugoročnoj strategiji obnove prilaže sažetak rezultata javnog savjetovanja. Svaka Ugovorna strana utvrđuje modalitete uključivog savjetovanja tijekom provedbe svoje dugoročne strategije obnove.

6. Svaka Ugovorna strana svojoj dugoročnoj strategiji obnove prilaže pojedinosti o provedbi svoje najnovije dugoročne strategije obnove, među ostalim o planiranim politikama i mjerama.

7. Svaka Ugovorna strana može upotrebljavati svoju dugoročnu strategiju obnove kako bi odgovorile na pitanja zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću koji utječu na energetske obnove i životni vijek zgrada.

8. Svaka dugoročna strategiju obnove Ugovorne strane dostavlja se Tajništvu Energetske zajednice kao dio njezinog konačnog integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je uključena u Energetsku zajednicu. Odstupajući od članka 3. stavka 1. te Uredbe, prva dugoročna strategija obnove iz stavka 1. ovog članka podnosi se Tajništvu do 10. ožujka 2023.

Članak 3.

Usvajanje metodologije za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada

Ugovorne strane primjenjuju metodologiju za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada u skladu sa zajedničkim općim okvirom utvrđenim u Prilogu I.

Ta se metodologija usvaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Članak 4.

Određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti

1. Ugovorne strane poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina. Energetska učinkovitost izračunava se u skladu s metodologijom iz članka 3. Troškovno optimalne razine izračunavaju se u skladu s poredbenim metodološkim okvirom iz članka 5. po uspostavi tog okvira.

Ugovorne strane poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za građevinske elemente koji čine dio ovojnica zgrade i koji, ako se zamijene ili naknadno upgrade, imaju značajan utjecaj na energetsku učinkovitost ovojnica zgrade, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina.

Ugovorne strane kod određivanja zahtjeva mogu razlikovati između novih i postojećih zgrada te između različitih kategorija zgrada.

U okviru tih zahtjeva uzimaju se u obzir opći unutarnji klimatski uvjeti, kako bi se izbjegli mogući negativni učinci, npr. nedostatno prozračivanje, kao i lokalni uvjeti, namjena i starost zgrade.

Ugovorna strana nije obvezna odrediti minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti koji nisu troškovno učinkoviti tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja.

Minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti preispituju se u redovitim razmacima, koji nisu duži od pet godina, te se prema potrebi ažuriraju sukladno tehničkom napretku u građevinarstvu.

2. Ugovorne strane mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:

- (a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti na neprihvataljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;
- (b) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe;
- (c) privremene zgrade s rokom uporabe do dvije godine, industrijska postrojenja, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskim energetskim potrebama te nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen nacionalnim sektorskim ugovorom o energetskoj učinkovitosti;

- (d) stambene zgrade koje se koriste ili su predviđene za korištenje manje od četiri mjeseca u godini odnosno koje se koriste ili su predviđene za korištenje u ograničenom vremenu tijekom godine i čija očekivana potrošnja energije iznosi manje od 25% očekivane potrošnje kod cjelogodišnjeg korištenja;
- (e) samostojeće zgrade s ukupnom korisnom površinom ispod 50 m².

Članak 5.

Izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti

1. Komisija do 30. lipnja 2011. putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25. utvrđuje poredbeni metodološki okvir za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade i građevinske elemente.

Poredbeni metodološki okvir utvrđuje se u skladu s Prilogom III. i u njemu se razlikuju nove i postojeće zgrade te različite kategorije zgrada.

2. **Ugovorne strane** izračunavaju troškovno optimalne razine minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti primjenom poredbenog metodološkog okvira utvrđenog u skladu sa stavkom 1. i relevantnim parametrima, kao što su klimatski uvjeti i stvarna dostupnost energetske infrastrukture, te uspoređuju rezultate tog izračuna s minimalnim zahtjevima energetske učinkovitosti koji su na snazi.

Ugovorne strane Tajništvu podnose izvješće o rezultatima tih izračuna sa svim ulaznim podacima i prepostavkama koje su pritom korištene. <...>³ **Ugovorne strane** ta izvješća podnose **Tajništvu** u redovitim razmacima, koji ne smiju biti duži od pet godina. Prvo se izvješće dostavlja do 30. lipnja 2013.

3. Ako usporedba provedena u skladu sa stavkom 2. pokaže da su važeći minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti bitno manje energetski učinkoviti od troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti, **Ugovorna strana Tajništvu** opravdava tu razliku u pisanim oblicima u izvješću iz stavka 2., kojemu, ako se ta razlika ne može opravdati, prilaže plan odgovarajućih koraka za značajno smanjenje te razlike do sljedećega preispitivanja zahtjeva energetske učinkovitosti iz članka 4. stavka 1.

4. **Tajništvo** objavljuje izvješće o napretku **Ugovornih strana** u postizanju troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti.

Članak 6. **Nove zgrade**

1. **Ugovorne strane** poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nove zgrade ispune minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti određene u skladu s člankom 4.

Ugovorne strane osiguravaju da se kod novih zgrada prije početka gradnje razmotri i uzme u obzir tehnička, okolišna i gospodarska izvedivost visokoučinkovitih alternativnih sustava, poput onih koji su navedeni u nastavku, ako su oni raspoloživi:

- (a) decentralizirani sustavi opskrbe energijom na temelju energije iz obnovljivih izvora;

³ <...> označava tekst Direktive EU koji nije primjenjiv u Ugovornim stranama Energetske zajednice (za relevantne dijelove teksta vidjeti članak 53. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC).

- (b) kogeneracija;
- (c) daljinsko ili blokovsko grijanje ili hlađenje, posebno ako se u cijelosti ili djelomično temelji na energiji iz obnovljivih izvora;
- (d) toplinske crpke.

2. **Ugovorne strane** osiguravaju da se analiza alternativnih sustava iz stavka 1. dokumentira i bude raspoloživa u svrhu provjere.

3. Ta se analiza alternativnih sustava može provesti za pojedinačne zgrade ili skupine sličnih zgrada ili za zgrade zajedničke tipologije na istom području. Što se tiče skupnih sustava grijanja i hlađenja, analiza se može provesti za sve zgrade koje su povezane na sustav na istom području.

Članak 7. **Postojeće zgrade**

Ugovorne strane poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se prilikom značajne obnove zgrada unaprijedi energetska učinkovitost čitave zgrade ili obnovljenog dijela zgrade kako bi se ispunili minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti u skladu s člankom 4., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Ti se zahtjevi primjenjuju na čitavu obnovljenu zgradu ili građevinsku cjelinu. Zahtjevi se osim toga, ili umjesto toga, mogu primjenjivati i na obnovljene građevinske elemente.

Ugovorne strane osim toga poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kod naknadne ugradnje ili zamjene građevinskog elementa koji čini dio ovojnica zgrade i koji ima značajan utjecaj na energetsku učinkovitost ovojnica zgrade ispunе minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti za građevinski element, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Ugovorne strane te minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti utvrđuju u skladu s člankom 4.

Ugovorne strane potiču da se u slučaju zgrada koje se podvrgavaju značajnoj obnovi razmotre i uzmu u obzir visokoučinkoviti alternativni sustavi, kako je navedeno u članku 6. stavku 1., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Članak 8. **Tehnički sustavi zgrade**

1. **Ugovorne strane** s ciljem optimiziranja energije koju troše tehnički sustavi zgrade određuju sustavne zahtjeve u pogledu ukupne energetske učinkovitosti, ispravnog postavljanja i odgovarajućeg dimenzioniranja, ugađanja i upravljanja tehničkim sustavima koji se postavljaju u postojećim zgradama. **Ugovorne strane** mogu te sustavne zahtjeve primjenjivati i na nove zgrade.

Sustavni zahtjevi određuju se za nove tehničke sustave zgrade te za zamjenu i dogradnju postojećih tehničkih sustava i primjenjuju se u mjeri u kojoj je to tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedivo.

Sustavni zahtjevi uključuju barem:

- (a) sustave grijanja;
- (b) sustave pripreme tople vode;
- (c) sustave klimatizacije;

(d) velike ventilacijske sustave;

ili kombinaciju tih sustava.

2. **Ugovorne strane** potiču uvođenje inteligentnih mjernih sustava kod svake izgradnje ili značajne obnove zgrada, istodobno osiguravajući da ti poticaji budu u skladu s Prilogom I. točkom 2, Direktivi 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije. **Ugovorne strane** mogu nadalje, ako je to primjereni, poticati postavljanje aktivnih upravljačkih sustava, kao što su automatizacijski, upravljački i nadzorni sustavi koji štede energiju.

Članak 9. **Zgrade približno nulte energije**

1. **Ugovorne strane** osiguravaju da:

- (a) do **30. lipnja 2021.** sve nove zgrade budu zgrade približno nulte energije; i
- (b) nakon **30. lipnja 2019.** nove zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti odnosno koje su u vlasništvu tijela javne vlasti budu zgrade približno nulte energije.

Ugovorne strane sastavljaju nacionalne planove za povećanje broja zgrada približno nulte energije. Ti nacionalni planovi mogu sadržavati ciljeve koji se razlikuju po kategorijama zgrade.

2. **Ugovorne strane** nadalje, po uzoru na javni sektor, izrađuju politike i poduzimaju mјere kao što je određivanje ciljeva za poticanje pretvorbe zgrada koje se obnavljaju u zgrade približno nulte energije i o tome obavješćuju **Tajništvo** u svojim nacionalnim planovima iz stavka 1.

3. Nacionalni planovi obuhvaćaju, među ostalim, sljedeće elemente:

- (a) detaljan prikaz primjene definicije zgrade približno nulte energije u praksi u **Ugovornoj strani**, u skladu s njezinim nacionalnim, regionalnim i lokalnim uvjetima, uključujući brojčani pokazatelj potrošnje primarne energije u kWh/m² godišnje. Faktori primarne energije koji se koriste za određivanje potrošnje primarne energije mogu se temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim prosjecima, a mogu uključivati i relevantne europske norme;
- (b) prijelazne ciljeve za poboljšanje energetske učinkovitosti novih zgrada do 2015. godine, s ciljem pripreme za provedbu stavka 1.;
- (c) informacije o politikama i finansijskim ili drugim mjerama donesenima u kontekstu stavka 1. i 2. za promicanje zgrada približno nulte energije, uključujući pojedinosti nacionalnih zahtjeva i mera u pogledu korištenja energije iz obnovljivih izvora u novim zgradama i u postojećim zgradama koje se podvrgavaju značajnoj obnovi u kontekstu članka 13. stavka 4. Direktive 2009/28/EZ i članaka 6. i 7. ove Direktive.

4. **Tajništvo** ocjenjuje nacionalne planove iz stavka 1., posebno dostatnost mјera koje su predviđele **Ugovorne strane** u odnosu na ciljeve ove Direktive. Vodeći računa o načelu supsidijarnosti **Tajništvo** može prema potrebi zatražiti dodatne konkretne informacije u vezi sa zahtjevima navedenima u stvcima 1., 2. i 3. U tom slučaju dotična **Ugovorna strana** dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci od zahtjeva **Tajništva**. Nakon svoje ocjene, **Tajništvo** može predložiti preporuku Ministarskom vijeću.

5. U okviru svojeg izvješća o provedbi **Tajništvo** svake četiri godine izvješćuje Ministarsko vijeće o napretku koji su **Ugovorne strane** postigle u povećavanju broja zgrada gotovo nulte

energije. Tajništvo na temelju tih dostavljenih informacija prema potrebi izrađuje plan djelovanja i predlaže preporuke i mjere u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC, za povećanje broja tih zgrada i potiče primjenu najbolje prakse za troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije.⁴

6. **Ugovorne strane** mogu u posebnim i opravdanim slučajevima odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. točaka (a) i (b), ako je analiza troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja predmetne zgrade negativna. **Ugovorne strane** obavješćuju **Tajništvo** o načelima odgovarajućih zakonskih režima.

Članak 10. **Financijski poticaji i tržišne prepreke**

1. S obzirom na važnost osiguravanja primjerenih financijskih i drugih instrumenata kojima se pospješuje energetska učinkovitost zgrada i prelazak na zgrade približno nulte energije, **Ugovorne strane** poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se razmotrili najrelevantniji takvi instrumenti u svjetlu nacionalnih okolnosti.

2. <...>⁵

3. <...>

4. **Tajništvo** prema potrebi na zahtjev **Ugovornih strana** pomaže kod određivanja nacionalnih i regionalnih programa financijske potpore s ciljem povećanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno postojećih zgrada, podupirući razmjenu najbolje prakse među odgovornim nacionalnim i regionalnim vlastima ili tijelima.

5. Komisija po mogućnosti do 2011. godine, u svrhu poboljšanja financijske potpore provedbi ove Direktive i vodeći računa o načelu supsidijarnosti, predstavlja analizu posebno sljedećih aspekata:

- (a) učinkovitosti, primjerenoosti visine i stvarno iskorištenog iznosa strukturnih fondova i okvirnih programa koji se koriste u svrhu povećavanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno u stambenom sektoru;
- (b) učinkovitosti korištenja fondova EIB-a i drugih javnih financijskih ustanova;
- (c) koordinacije sredstava Unije s nacionalnim sredstvima i drugim oblicima potpore koji mogu dodatno potaknuti ulaganja u energetsku učinkovitost i dostatnosti tih sredstava u odnosu na ostvarenje ciljeva Unije.

Na temelju te analize i u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom, Komisija može zatim podnijeti prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću u pogledu instrumenata Unije, ako to smatra primjerenim.

6. **Ugovorne strane** kod osiguravanja poticaja za izgradnju ili značajnu obnovu zgrada vode računa o troškovno optimalnim razinama energetske učinkovitosti.

7. Odredbe ove Direktive ne priječe **Ugovorne strane** da osiguraju poticaje za nove zgrade, obnove ili građevinske elemente koji prelaze troškovno optimalne razine.

⁴ Sadržaj ovog stavka odgovara članku 53. stavku 3. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.

⁵ Stavci 2. i 3. brišu se, u skladu sa člankom 53. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1999, prilagođene i usvojene Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.

Članak 11.
Energetski certifikati

1. **Ugovorne strane** donose potrebne mjere za uspostavu sustava energetskog certificiranja zgrade. Energetski certifikat obuhvaća energetsку učinkovitost zgrade i referentne vrijednosti, kao što su minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti, kako bi se vlasnicima i najmoprimcima zgrade odnosno građevinske cjeline omogućilo da usporede i procijene njezinu energetsku učinkovitost.

Energetski certifikat može sadržavati dodatne informacije, kao što je godišnja potrošnja energije za nestambene zgrade i postotak energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije.

2. Energetski certifikat obuhvaća preporuke za troškovno optimalno ili troškovno učinkovito poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade ili građevinske cjeline, osim ako nema realnog potencijala za takvo poboljšanje u odnosu na zahtjeve energetske učinkovitosti koji su na snazi.

Preporuke u energetskom certifikatu uključuju:

- (a) mjere koje se provode u vezi sa značajnom obnovom ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade; i
- (b) mjere za pojedinačne građevinske elemente neovisne o značajnoj obnovi ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade.

3. Preporuke u energetskom certifikatu tehnički su izvedive za konkretnu zgradu i mogu sadržavati procjenu razdoblja povrata ulaganja ili analizu troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja zgrade.

4. U energetskom certifikatu navodi se gdje vlasnik odnosno najmoprimac može dobiti detaljnije informacije, uključujući informacije u pogledu troškovne učinkovitosti preporuka navedenih u energetskom certifikatu. Ocjenjivanje troškovne učinkovitosti temelji se na setu standardnih uvjeta, kao što su procjena ušteda energije i cijene energije na kojima se ta procjena temelji te preliminarna prognoza troškova. Osim toga, on sadrži informacije o koracima za provedbu preporuka. Vlasniku odnosno najmoprimcu mogu se pružiti i druge informacije o povezanim pitanjima, kao što su energetski pregledi i poticaji financijske i druge prirode te mogućnosti financiranja.

5. **Ugovorne strane**, podložno nacionalnim propisima, potiču tijela javne vlasti da vode računa o svojoj vodećoj ulozi u području energetske učinkovitosti zgrada i u skladu s tom ulogom, među ostalim, provedu preporuke iz energetskog certifikata koji je izdan za zgrade u njihovu vlasništvu u razdoblju njegove valjanosti.

6. Certificiranje građevinskih cjelina može se temeljiti na:

- (a) zajedničkom certificiranju čitave zgrade; ili
- (b) procjeni druge reprezentativne građevinske cjeline s istim energetskim značajkama u istoj zgradici.

7. Certificiranje obiteljskih kuća može se temeljiti na procjeni druge reprezentativne zgrade sličnog oblika i veličine i slične stvarne energetske učinkovitosti, ako stručnjak koji izdaje energetski certifikat može zajamčiti tu sličnost.

8. Valjanost energetskog certifikata ne može biti duža od 10 godina.

9. Uz savjetovanje s relevantnim sektorima Komisija do 2011. godine donosi dragovoljnu zajedničku shemu certificiranja energetske učinkovitosti nestambenih zgrada u Europskoj uniji. Ta se mjera usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. **Ugovorne strane** potiču se da priznaju odnosno da koriste tu shemu ili da koriste dio te sheme u skladu s nacionalnim okolnostima.

Članak 12.
Izdavanje energetskih certifikata

1. **Ugovorne strane** osiguravaju da se energetski certifikat izda za:
 - (a) zgrade odnosno građevinske cjeline koje se grade, prodaju ili iznajmljuju novom stanaru; i
 - (b) zgrade u kojima više od 500 m^2 ukupne korisne površine zauzima prostor koji koriste tijela javne vlasti i u kojima se često zadržava građanstvo. Od **30. rujna 2015.** taj se prag od 500 m^2 spušta na 250 m^2 .

Zahtjev izdavanja energetskog certifikata ne primjenjuje se na zgrade odnosno građevinske cjeline koje posjeduju valjan certifikat izdan u skladu s Direktivom 2002/91/EZ ili ovom Direktivom.

2. **Ugovorne strane** zahtijevaju da se kod izgradnje, prodaje i iznajmljivanja zgrada ili građevinskih cjelina potencijalnom novom najmoprimcu ili kupcu pokaže, a kupcu odnosno najmoprimcu i pred, energetski certifikat odnosno njegova preslika.

3. Ako se zgrada prodaje ili iznajmljuje prije nego što je izgrađena, **Ugovorne strane** mogu zahtijevati da prodavatelj, odstupajući od stavaka 1. i 2., osigura procjenu njezine buduće energetske učinkovitosti; u tom se slučaju energetski certifikat izdaje najkasnije kada zgrada bude izgrađena.

4. **Ugovorne strane** traže da se prilikom oglašavanja:

- zgrada koje imaju energetski certifikat,
- građevinskih cjelina u zgradama koja ima energetski certifikat, i
- građevinskih cjelina koje imaju energetski certifikat,

u komercijalnim medijima u svrhu njihove prodaje ili iznajmljivanja navede pokazatelj energetske učinkovitosti iz energetskog certifikata zgrade odnosno građevinske cjeline.

5. Odredbe ovog članka provode se u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima o suvlasništvu odnosno zajedničkom vlasništvu.

6. **Ugovorne strane** mogu kategorije zgrada iz članka 4. stavka 2. izuzeti od primjene stavaka 1., 2., 4. i 5. ovog članka.

7. O mogućim učincima energetskih certifikata u smislu mogućih sudskih postupaka odlučuje se u skladu s nacionalnim propisima.

Članak 13.
Izlaganje energetskih certifikata

1. **Ugovorne strane** poduzimaju mjere kako bi osigurale da u zgradama u kojima tijela javne vlasti koriste prostor koji zauzima više od 500 m^2 ukupne korisne površine i u kojima se često zadržava građanstvo, a za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.

Od **30. rujna 2015.** taj se prag od 500 m^2 spušta na 250 m^2 .

2. **Ugovorne strane** zahtijevaju da u zgradama u kojima više od 500 m^2 korisne površine zauzima prostor u kojem se često zadržava građanstvo i za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.

3. Odredbe ovog članka ne uključuju obvezu izlaganja preporuka iz energetskog certifikata.

Članak 14. Pregled sustava grijanja

1. **Ugovorne strane** utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava grijanja zgrada, kao što su toplinski generator, upravljački sustav i optočna crpka ili crpke, s kotlovima čija nazivna snaga za potrebe zagrijavanja prostora prelazi 20 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja kotla u odnosu na toplinske potrebe zgrade. Procjenu dimenzioniranja kotla nije potrebno ponavljati, osim ako su u međuvremenu izvršene promjene na sustavu grijanja ili ako su se promijenile toplinske potrebe zgrade.

Ugovorne strane mogu smanjiti učestalost tih pregleda odnosno ublažiti ih, ako se koristi sustav elektroničkog nadzora i upravljanja.

2. **Ugovorne strane** mogu odrediti drukčiju dinamiku pregleda, ovisno o vrsti i nazivnoj snazi sustava grijanja, uzimajući u obzir troškove pregleda sustava grijanja i procijenjene uštude troškova energije koje bi se mogle postići kao rezultat pregleda.

3. Sustavi grijanja s kotlovima nazivne snage iznad 100 kW pregledavaju se barem svake dvije godine.

Kod plinskih se kotlova to razdoblje može produljiti na četiri godine.

4. **Ugovorne strane** mogu umjesto stavaka 1., 2. i 3. poduzeti mjere radi savjetovanja korisnika u pogledu zamjene kotlova, drugih izmjena sustava grijanja i alternativnih rješenja za procjenu učinkovitosti i odgovarajućeg dimenzioniranja kotla. Ukupni učinak ovog pristupa istovjetan je učinku koji proizlazi iz odredaba stavaka 1., 2. i 3.

Ako **Ugovorne strane** odluče primjenjivati mjere iz prvog podstavka, one **Tajništvu** podnose izvješće o istovjetnosti tih mera s mjerama iz stavaka 1., 2 i 3. ovog članka najkasnije do 30. lipnja 2013. **Ugovorne strane** ta izvješća podnose **Tajništvu** svake tri godine.

Takvo se izvješće podnosi **Tajništvu** kao dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova Ugovornih strana iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.⁶

5. **Tajništvo** može po primitku nacionalnog izvješća **Ugovorne strane** o primjeni opcije opisane u stavku 4. zatražiti dodatne konkretnе informacije u pogledu zahtjeva i istovjetnosti mera utvrđenih u tom stavku. U tom slučaju dotična **Ugovorna strana** dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci.

Članak 15. Pregled sustava klimatizacije

1. **Ugovorne strane** utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije nazivne snage iznad 12 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti klimatiziranja i dimenzioniranja u odnosu na potrebe hlađenja zgrade. Procjenu dimenzioniranja nije potrebno ponavljati, osim ako su u međuvremenu izvršene promjene na sustavu klimatizacije ili ako su se promijenile potrebe hlađenja zgrade.

Ugovorne strane mogu smanjiti učestalost pregleda odnosno ublažiti ih, ako se koristi sustav elektroničkog nadzora i upravljanja.

⁶ Sadržaj ovog podstavka odgovara članku 53. stavku 5. Uredbe (EU) 2018/1999, prilagođene i usvojene Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.

2. **Ugovorne strane** mogu odrediti drukčiju dinamiku pregleda, ovisno o vrsti i nazivnoj snazi sustava klimatizacije, uzimajući u obzir troškove pregleda sustava klimatizacije i procijenjene uštede troškova energije koje bi se mogle postići kao rezultat pregleda.

3. **Ugovorne strane** kod utvrđivanja mjera iz stavaka 1. i 2. ovog članka osiguravaju, u mjeri u kojoj je to gospodarski i tehnički izvedivo, da se pregledi provode u skladu s pregledima sustava grijanja i drugih tehničkih sustava iz članka 14. ove Direktive i kontrolom propuštanja iz Uredbe (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o određenim fluoriranim stakleničkim plinovima.

4. **Ugovorne strane** mogu umjesto stavaka 1., 2. i 3. poduzeti mjere radi savjetovanja korisnika u pogledu zamjene sustava klimatizacije ili drugih izmjena sustava klimatizacije, što može uključivati preglede za procjenu učinkovitosti i odgovarajućeg dimenzioniranja sustava klimatizacije. Ukupni učinak ovog pristupa istovjetan je učinku koji proizlazi iz odredaba stavaka 1., 2. i 3.

Ako **Ugovorne strane** primjenjuju mjere iz prvog podstavka, one Tajništvu podnose izvješće o istovjetnosti tih mjera s mjerama iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka najkasnije do 30. lipnja 2013. **Ugovorne strane** ta izvješća podnose Tajništvu svake tri godine.

Takvo se izvješće podnosi Tajništvu kao dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova Ugovornih strana iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, kako je prilagođena i usvojena Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.⁷

5. Tajništvo može po primitku nacionalnog izvješća **Ugovorne strane** o primjeni opcije opisane u stavku 4. zatražiti dodatne konkretnе informacije u pogledu zahtjeva i istovjetnosti mjera utvrđenih u tom stavku. U tom slučaju dotična **Ugovorna strana** dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci.

Članak 16.

Izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije

1. Izvješće o pregledu izdaje se nakon svakog pregleda sustava grijanja odnosno klimatizacije. Izvješće o pregledu sadrži rezultat pregleda obavljenog u skladu s člankom 14. ili 15. i uključuje preporuke za troškovno učinkovito poboljšanje energetske učinkovitosti pregledanog sustava.

Preporuke se mogu temeljiti na usporedbi energetske učinkovitosti pregledanog sustava s energetskom učinkovitošću najboljeg raspoloživog i izvedivog sustava i sustava sličnoga tipa kod kojeg sve relevantne komponente postižu razinu energetske učinkovitosti koju predviđa mjerodavno zakonodavstvo.

2. Izvješće o pregledu predaje se vlasniku odnosno najmoprimcu zgrade.

Članak 17.

Neovisni stručnjaci

Ugovorne strane osiguravaju da energetsko certificiranje zgrada i pregledi sustava grijanja i klimatizacije provode kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci na neovisan način, bilo da se radi o samostalno zaposlenim osobama ili zaposlenicima javnih tijela ili privatnih poduzeća.

⁷ Sadržaj ovog podstavka odgovara članku 53. stavku 6. Uredbe (EU) 2018/1999, prilagođene i usvojene Odlukom Ministarskog vijeća 2021/14/MC-EnC.

Stručnjaci se akreditiraju na temelju stručnosti.

Ugovorne strane javnosti stavlju na raspolaganje informacije o izobrazbi i akreditacijama. **Ugovorne strane** osiguravaju da se javnosti stave na raspolaganje popisi kvalificiranih i/ili akreditiranih stručnjaka ili popisi akreditiranih poduzeća koja nude usluge tih stručnjaka i da se ti popisi redovito ažuriraju.

Članak 18.
Neovisni sustav kontrole

1. **Ugovorne strane** osiguravaju uspostavu neovisnih sustava kontrole energetskih certifikata i izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije u skladu s Prilogom II. **Ugovorne strane** mogu uspostaviti odvojene sustave za kontrolu energetskih certifikata i kontrolu izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije.
2. **Ugovorne strane** mogu prenijeti odgovornost za provedbu neovisnih sustava kontrole. **Ugovorne strane** koje se za to odluče osiguravaju da se neovisni sustavi kontrole provode u skladu s Prilogom II.
3. **Ugovorne strane** zahtijevaju da se energetski certifikati i izvješća o pregledu iz stavka 1. stave na raspolaganje nadležnim vlastima i tijelima na njihov zahtjev.

Članak 19.
Preispitivanje

Komisija uz pomoć odbora osnovanog člankom 26. ocjenjuje ovu Direktivu najkasnije do 1. siječnja 2017. u svjetlu stečenih iskustava i napretka učinjenog tijekom njezine primjene te prema potrebi daje prijedloge.

Članak 20.
Obavješćivanje

1. **Ugovorne strane** poduzimaju potrebne mjere kako bi vlasnici i najmoprimci zgrada ili građevinskih cjelina bili obaviješteni o različitim metodama i praksi kojima se može povećati energetska učinkovitost.
2. **Ugovorne strane** vlasnicima i najmoprimcima zgrada posebno pružaju informacije o energetskim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrade i, prema potrebi, o finansijskim instrumentima koji su raspoloživi za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade. Tajništvo na zahtjev **Ugovornih strana** pomaže **Ugovornim stranama** u provođenju informativnih kampanja za potrebe stavka 1. i prvog podstavka ovog stavka, koje mogu biti predmet programa Unije.
3. **Ugovorne strane** osiguravaju da se svima koji su odgovorni za provedbu ove Direktive stave na raspolaganje smjernice i izobrazba. Te smjernice i izobrazba bave se važnošću poboljšanja energetske učinkovitosti i omogućuju da se kod planiranja, projektiranja, građenja i obnove industrijskih i stambenih zona razmotri optimalna kombinacija poboljšanja energetske učinkovitosti, korištenja energije iz obnovljivih izvora i korištenja daljinskoga grijanja i hlađenja.
4. Komisija se poziva da stalno poboljšava svoje usluge obavješćivanja, posebno internetske stranice koje su uređene kao europski portal za energetsku učinkovitost zgrada usmjerena prema

građanima, stručnjacima i nadležnim tijelima, kako bi [Ugovornim stranama](#) pomogla u njihovim naporima obavlješćivanja i osvješćivanja. Informacije na tim internetskim stranicama mogu sadržavati poveznice na relevantno zakonodavstvo Europske unije te nacionalno, regionalno i lokalno zakonodavstvo, poveznice na internetske stranice EUROPA koje sadrže nacionalne planove djelovanja u vezi s energetskom učinkovitosti, poveznice na raspoložive finansijske instrumente te primjere najbolje prakse na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Komisija u kontekstu Europskog fonda za regionalni razvoj nastavlja i dodatno intenzivira svoje usluge obavlješćivanja, s ciljem olakšavanja korištenja raspoloživih sredstava pružajući pomoć i informacije zainteresiranim subjektima, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, u pogledu mogućnosti financiranja, uzimajući u obzir posljednje izmjene regulatornog okvira.

Članak 21.
Savjetovanje

Kako bi se olakšala učinkovita provedba Direktive, [Ugovorne](#) se [strane](#) u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i prema potrebi savjetuju s relevantnim subjektima, uključujući lokalna i regionalna tijela. To savjetovanje posebno je važno za primjenu članaka 9. i 20.

Članak 22.
Prilagođavanje Priloga I. tehničkom napretku

Komisija prilagođava točke 3. i 4. Priloga I. tehničkom napretku putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25.

Članak 23.
Delegiranje ovlasti

1. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 22. na razdoblje od pet godina, počevši od 8. srpnja 2010. Komisija sastavlja izvješće u vezi s prenesenim ovlastima najkasnije šest mjeseci prije završetka petogodišnjeg razdoblja. Prenošenje ovlasti automatski se produžuje za razdoblja jednake dužine, osim ako ga Europski parlament ili Vijeće opozove u skladu s člankom 24.
2. Ne dovodeći u pitanje rok iz članka 5. stavka 1., ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 5. Komisiji se dodjeljuju do 30. lipnja 2012.
3. Čim Komisija doneše delegirani akt, ona ga istodobno prosljeđuje [Ministarskom vijeću](#), [koje ga stavlja na dnevni red svog sljedećeg sastanka](#).
4. Ovlasti za donošenje delegiranih akata Komisiji se dodjeljuju podložno uvjetima utvrđenima u člancima 24. i 25.

Članak 24.
Opoziv ovlasti

1. Delegiranje ovlasti iz članka 5. i 22. može opozvati Europski parlament ili Vijeće.
2. Institucija koja je započela unutarnji postupak za donošenje odluke o opozivu delegiranja ovlasti nastoji o tomu obavijestiti drugu instituciju i Komisiju u razumnom roku prije donošenja konačne odluke, navodeći delegirane ovlasti koje bi mogle biti predmetom opoziva te moguće razloge za opoziv.

3. Odlukom o opozivu prestaju delegirane ovlasti navedene u toj odluci. Ona proizvodi učinke odmah ili na kasniji dan utvrđen u odluci. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su na snazi. Ona se objavljuje u Službenom listu Europske unije.

Članak 25.⁸
Prigovori na delegirane akte

1. Ministarsko vijeće može staviti prigovor na primjenu delegiranog akta u Ugovornim stranama Energetske zajednice [...] na sljedećem sastanku nakon priopćenja.

[...]

2. Ako na tom sastanku Ministarsko vijeće ne stavi prigovor na delegirani akt, on uz moguću prilagodbu postaje obvezujući za Ugovorne strane [...].

[...]

3. Ako Ministarsko vijeće stavi prigovor na delegirani akt, on nije primjenjiv u Ugovornim stranama. Ministarsko vijeće navodi razloge prigovora na delegirani akt.

Članak 26.
Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Članak 27.
Sankcije

Ugovorne strane utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. **Ugovorne strane Tajništvu** dostavljaju te odredbe najkasnije do **31. ožujka 2013.** te ga bez odlaganja obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 28.
Prijenos

1. **Ugovorne strane** donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima 2. do 18. te člancima 20. i 27. najkasnije do **30. rujna 2012.⁹**

Što se tiče članaka 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. i 27., one primjenjuju te odredbe najkasnije od **31. ožujka 2013.**

Što se tiče članaka 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. i 16., one primjenjuju te odredbe na zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti najkasnije od **31. ožujka 2013.**, a na ostale zgrade najkasnije od **30. rujna 2013.**

⁸ Sadržaj ovog članka odgovara članku 53. stavku 2. podstavku f. Odluke Ministarskog vijeća 2010/02/MC-EnC.

⁹ U skladu s Protokolom o pristupanju, odgovarajući datum za Gruziju je 30. lipnja 2019.

One mogu odgoditi primjenu članka 12. stavaka 1. i 2., u odnosu na pojedinačne građevinske cjeline koje se iznajmljuju, do **31. ožujka 2016**. Ipak, to ne smije dovesti do izdavanja manjeg broja certifikata nego što bi ih bilo izdano na temelju primjene Direktive 2002/91/EZ u dotičnoj **Ugovornoj strani**.

Kada **Ugovorne strane** donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. One također sadržavaju izjavu da se upute na Direktivu 2002/91/EZ u postojećim zakonima i drugim propisima smatraju uputama na ovu Direktivu. **Ugovorne strane** određuju načine tog upućivanja te formulaciju te izjave.

2. **Ugovorne strane Tajništvu** dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 29.
Stavljanje izvan snage

Direktiva 2002/91/EZ, kako je izmijenjena Uredbom navedenom u Priloga IV. dijelu A, ovim se stavlja izvan snage s učinkom od 1. veljače 2012., ne dovodeći u pitanje obvezu **Ugovornih strana** u pogledu roka za njezin prijenos u nacionalno pravo i njezinu primjenu, kako je navedeno u Prilogu IV. dijelu B.

Upućivanja na Direktivu 2002/91/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

Članak 30.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu danom donošenja Odluke Ministarskog vijeća 2010/02/MC-EnC [24. rujna 2010].¹⁰

Tajništvo prati i preispituje provedbu Direktive 2010/31/EU u Ugovornim stranama i podnosi izvješće o napretku Stalnoj skupini na visokoj razini do 31. ožujka 2013.¹¹

Članak 39.¹²
Adresati

Ova je Uredba upućena Ugovornim stranama i institucijama Energetske zajednice.

¹⁰Sadržaj ovog podstavka odgovara članku 3. Odluke Ministarskog vijeća 2010/02/MC-EnC.

¹¹Sadržaj ovog podstavka odgovara članku 1. stavku 4. Odluke Ministarskog vijeća 2010/02/MC-EnC.

¹²Sadržaj ovog članka članku 3. Odluke Ministarskog vijeća 2010/02/MC-EnC.

PRILOG I.

**ZAJEDNIČKI OPĆI OKVIR ZA IZRAČUNAVANJE
ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZGRADA
(IZ ČLANKA 3.)**

1. Energetska učinkovitost zgrade određuje se na temelju izračunane ili stvarne godišnje količine energije koja se troši da bi se zadovoljile različite potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade i odražava potrebe za toplinskom energijom i potrebe za rashladnom energijom (energija potrebna da bi se izbjeglo pregrijavanje), radi održavanja predviđenih temperaturnih uvjeta, te potrebe za sanitarnom toplohom vodom.

2. Energetska učinkovitost zgrade izražava se na transparentan način i uključuje pokazatelj energetske učinkovitosti i brojčani pokazatelj potrošnje primarne energije na temelju faktora primarne energije po nositelju energije, koji se mogu temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim ponderiranim prosjecima ili specifičnoj vrijednosti proizvodnje u krugu zgrade.

Metodologija za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada uzima u obzir europske norme i mora biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, uključujući Direktivu 2009/28/EZ.

3. Kod utvrđivanja metodologije uzimaju se u obzir barem sljedeći aspekti:

- (a) sljedeće stvarne toplinske značajke zgrade, uključujući unutarnje pregrade:
 - i. toplinski kapacitet;
 - ii. izolacija;
 - iii. pasivno grijanje;
 - iv. rashladni elementi; i
 - v. toplinski mostovi;
- (b) postrojenja za grijanje i opskrbu toplohom vodom, uključujući njihova izolacijska svojstva;
- (c) postrojenja za klimatizaciju;
- (d) prirodno i mehaničko provjetravanje, koje može uključivati zrakonepropusnost;
- (e) ugradbena rasvjeta (uglavnom u nestambenom sektoru);
- (f) oblik, položaj i orientacija zgrade, uključujući vanjsku klimu;
- (g) pasivni solarni sustavi i zaštita od sunca;
- (h) unutarnji klimatski uvjeti, uključujući projektiranu unutarnju klimu;
- (i) unutarnja opterećenja.

4. Uzima se u obzir pozitivan utjecaj sljedećih čimbenika, ako su oni relevantni za izračun:

- (a) mjesni uvjeti osunčanja, aktivni solarni sustavi i drugi sustavi grijanja i električni sustavi na temelju energije iz obnovljivih izvora;
- (b) električna energija proizvedena kogeneracijom;
- (c) sustavi daljinskog i blokovskoga grijanja i hlađenja;
- (d) prirodna rasvjeta.

5. Zgrade bi u svrhu izračuna trebalo odgovarajuće razvrstati u jednu od sljedećih kategorija:

- (a) različiti tipovi obiteljskih kuća;
- (b) stambene zgrade;
- (c) poslovne zgrade;
- (d) zgrade za obrazovanje;
- (e) bolnice;
- (f) hoteli i restorani;
- (g) sportski objekti;
- (h) zgrade veleprodaje i maloprodaje;
- (i) ostali tipovi zgrada koje troše energiju.

PRILOG II.

***NEOVISNI SUSTAVI KONTROLE ENERGETSKIH CERTIFIKATA
I IZVJEŠĆA O PREGLEDU***

1. Nadležne vlasti odnosno tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole nasumično odabiru i provjeravaju barem statistički značajan postotak svih energetskih certifikata koji su izdani tijekom godine.

Provjera se temelji na sljedećim opcijama ili istovjetnim mjerama:

- (a) provjera valjanosti ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata i rezultata navedenih u certifikatu;
 - (b) provjera ulaznih podataka i provjera rezultata energetskog certifikata, uključujući dane preporuke;
 - (c) potpuna provjera ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata, potpuna provjera rezultata navedenih u certifikatu, uključujući dane preporuke, te, po mogućnosti, posjet samoj zgradi radi provjere podudaranja specifikacija navedenih u energetskom certifikatu i certificirane zgrade.
2. Nadležne vlasti odnosno tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole nasumično odabiru i provjeravaju barem statistički značajan postotak svih izvješća o pregledu koja su izdana tijekom godine.

PRILOG III.

POREDBENI METODOLOŠKI OKVIR ZA UTVRĐIVANJE TROŠKOVNO OPTIMALNIH RAZINA ZAHTJEVA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA ZGRADE I GRAĐEVINSKE ELEMENTE

Poredbeni metodološki okvir omogućuje [Ugovornim stranama](#) da utvrde energetsku učinkovitost zgrada i građevinskih elemenata i da ocijene gospodarske aspekte mjera povezanih s energetskom učinkovitost te da ih stave u međuodnos kako bi utvrdile troškovno optimalnu razinu.

Poredbeni metodološki okvir dopunjuje se smjernicama u kojima se opisuje primjena tog okvira u izračunavanju troškovno optimalnih razina učinkovitosti.

Poredbeni metodološki okvir omogućuje da se uzmu u obzir sljedeći čimbenici: obrasci korištenja, vanjski klimatski uvjeti, troškovi ulaganja, kategorija zgrade, troškovi održavanja i operativni troškovi (uključujući troškove i uštede energije) te prema potrebi zarada od proizvedene energije i troškovi zbrinjavanja. Trebao bi se temeljiti na europskim normama koje su relevantne za ove Direktivu.

Osim toga, Komisija osigurava:

- smjernice uz poredbeni metodološki okvir, koje će omogućiti [Ugovornim stranama](#) da poduzmu korake navedene u nastavku,
- informacije o procijenjenim dugoročnim trendovima cijena energije.

Opći uvjeti za primjenu poredbenog metodološkog okvira u [Ugovornim stranama](#), izraženi u parametrima, utvrđuju se na razini [Ugovornih strana](#).

Na temelju poredbenog metodološkog okvira [Ugovorne strane](#) dužne su:

- definirati referentne zgrade za koje je značajna funkcionalnost i geografski položaj, uključujući unutarnje i vanjske klimatske uvjete, i koje su u tom smislu reprezentativne. Referentne zgrade obuhvaćaju stambene i nestambene zgrade, kako nove tako i postojeće,
- utvrditi mjere energetske učinkovitosti koje se ocjenjuju u odnosu na referentne zgrade. To mogu biti mjere za pojedinačne zgrade u cjelini, pojedinačne građevinske elemente ili kombinaciju građevinskih elemenata,
- procijeniti potrebe referentnih zgrada za krajnjom i primarnom energijom prije i nakon primjene utvrđenih mjera energetske učinkovitosti,
- izračunati troškove (tj. neto sadašnju vrijednost) mjera energetske učinkovitosti (kako je navedeno u drugoj alineji) tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja u odnosu na referentne zgrade (kako je navedeno u prvoj alineji) primjenom načela poredbenog metodološkog okvira.

Izračunavanjem troškova mjera energetske učinkovitosti tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja [Ugovorne strane](#) procjenjuju troškovnu učinkovitost različitih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti. To će omogućiti da se odrede troškovno optimalne razine zahtjeva energetske učinkovitosti.

PRILOG IV.

<...>

PRILOG V.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 2002/91/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 1.
—	Članak 2. točke 2. i 3.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 4. i Prilog I.
—	Članak 2. točke 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11.
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka 12.
Članak 2. točka 4.	Članak 2. točka 13.
—	Članak 2. točka 14.
Članak 2. točka 5.	Članak 2. točka 15.
Članak 2. točka 6.	Članak 2. točka 16.
Članak 2. točka 7.	Članak 2. točka 17.
Članak 2. točka 8.	Članak 2. točka 18.
—	Članak 2. točka 19.
Članak 3.	Članak 3. i Prilog I.
Članak 4. stavak 1.	Članak 4. stavak 1.
Članak 4. stavak 2.	—
Članak 4. stavak 3.	Članak 4. stavak 2.
—	Članak 5.
Članak 5.	Članak 6. stavak 1.
—	Članak 6. stavci 2. i 3.
Članak 6.	Članak 7.
—	Članci 8., 9. i 10.
Članak 7. stavak 1. prvi podstavak	Članak 11. stavak 8. i članak 12. stavak 2.
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 11. stavak 6.
Članak 7. stavak 1. treći podstavak	Članak 12. stavak 6.
Članak 7. stavak 2.	Članak 11. stavci 1. i 2.
—	Članak 11. stavci 3., 4., 5., 7. i 9.
—	Članak 12. stavci 1., 3., 4., 5. i 7.
Članak 7. stavak 3.	Članak 13. stavci 1. i 3.
—	Članak 13. stavak 2.
Članak 8. točka (a)	Članak 14. stavci 1. i 3.
—	Članak 14. stavak 2.
Članak 8. točka (b)	Članak 14. stavak 4.
—	Članak 14. stavak 5.
Članak 9.	Članak 15. stavak 1.

Direktiva 2002/91/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 15. stavci 2., 3., 4. i 5.
—	Članak 16.
Članak 10.	Članak 17.
—	Članak 18.
Članak 11. uvodni dio	Članak 19.
Članak 11. točke (a) i (b)	—
Članak 12.	Članak 20. stavak 1. i članak 20. stavak 2. drugi podstavak
—	Članak 20. stavak 2. prvi podstavak i članak 20. stavci 3. i 4.
—	Članak 21.
Članak 13.	Članak 22.
—	Članci 23., 24. i 25.
Članak 14. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.
Članak 14. stavci 2. i 3.	—
—	Članak 26. stavak 2.
—	Članak 27.
Članak 15. stavak 1.	Članak 28.
Članak 15. stavak 2.	—
—	Članak 29.
Članak 16.	Članak 30.
Članak 17.	Članak 31.
Prilog	Prilog I.
—	Prilozi II. do V.